

مقدمه:

حشرات و جونندگان (سوسک، مگس، موش و ...) می توانند از راههای مختلف باعث انتقال آلودگی به انسان شوند. یکی از مهمترین این راهها، انتقال آلودگی به مواد غذایی در اماکن می باشد که ممکن است باعث ایجاد بیماریهایی از جمله وبا، اسهال خونی، انواع مسمومیتها، بیماریهای انگلی، طاعون و سایر بیماریهای خطرناک در انسان گردد. لذا آشنایی با راههای مقابله با ناقلین بیماریها حائز اهمیت می باشد.

• **چگونگی آلودگی مواد غذایی توسط حشرات و جونندگان:**

الف- آلودگی توسط حشرات: حشراتی نظیر مگس، سوسک و مورچه می توانند آلودگی را از طریق سطح بدن و پاها در اثر عبور از محلهای آلوده و یا آلودگی داخل بدن که بصورت مدفوع و استفراغ مواد غذایی را آلوده کنند.

ب- آلودگی توسط موش: موش می تواند از طریق فضله، ادرار و آلودگی پاها و سطح بدن، مواد غذایی را آلوده کند.

راههای مبارزه با ناقلین بیماریها:

۱ - مبارزه فیزیکی: بهترین روش مبارزه با ناقلین می باشد که شامل موارد زیر است.

* مسدود کردن کلیه شکافها و درزهای موجود در دیوار، کف و درزهای میان پله ها و ... در امکانه و انبار مواد غذایی با مصالح ساختمانی مناسب

* باید بندهای موجود میان کاشیهای دیوار، کف وحاشیه اطراف قرنیزها را پر و بندکشی نمود.

قفسه های مغازه را از نوع پایه دار انتخاب نموده و کلیه

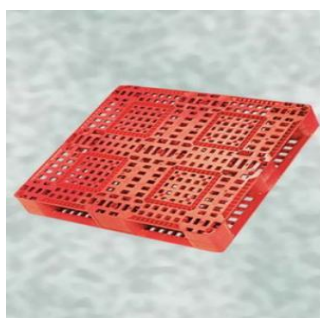
وسایل را روی پالت مناسب (پایه دار با ارتفاع حداقل ۲۰

سانتیمتر قرار داده تا زیر آنها ضمن تبادل هوا بسادگی قابل

شستن و تمیز کردن باشد

پالت فلزی

پالت پلاستیکی

* نصب توری مناسب به در و پنجره های باز شونده (توریهها بصورت ثابت نصب شده و از آویزان کردن پرده های توری خودداری گردد)

* زباله ها در زباله دانهای درب دار و حاوی کیسه نایلونی سالم نگهداری شود و در فواصل زمانی مناسب دفع گردد.

۴ - قفسه ها، سطوح و کل امکانه را بطور مرتب نظافت نمایید.

۵- با نگهداری مواد غذایی در محل مناسب (یخچال، قفسه و ظروف دردار) از دسترسی ناقلین به آنها جلوگیری نمایید.

۶- از نگهداری وسایل اضافی از قبیل قوطیهای خالی، روزنامه های باطله و ... در امکانه خودداری نمایید

۷- از درپوش در کلیه فاضلابروها استفاده نمایید

۸- از ریختن و پاش مواد غذایی در محیط امکانه جلوگیری کنید .

* نسبت به نظافت عمومی امکانه همچنین سکوها و قفسه ها دقت نموده و از ریختن و پاش زباله در محیط جلوگیری شود.

* مواد غذایی فاسد شدنی باید در داخل یخچال و مواد غذایی فله که معمولاً قبل از مصرف شستشو نمی شوند مانند قند و شکر و آجیل و ... باید در ظروف درب دار نگهداری گردد.

* از انبار کردن جعبه های خالی و روزنامه و مجلات خودداری شود (با توجه به لانه گرینی و تغذیه حشرات و جوندگان)

* امکانه باید مجهز به کف شوی بوده و کلیه کف شوی فاضلابروها باید مجهز به درپوش باشد.

* بهسازی امکانه بر اساس آئین نامه مقررات بهداشتی بر اساس راهنمایی های کارشناسان بهداشت محیط

۲- مبارزه شیمیایی: اگر وسعت آلودگی به

ناقلین بیماریها زیاد بوده و با مبارزه فیزیکی قابل کنترل نباشد، از سموم مناسب زیر نظر کارشناسان بهداشتی و بهداشت محیط استفاده گردد.

**** بنابر این کنترل ناقلین در اماکن باید :**

۱ - نسبت به تکمیل بهسازی امکانه خود اقدام کنید.

۲ - نسبت به نصب توری به در و پنجره اقدام نمایید.

گروه های هدف این متن آموزشی :

متصدیان اماکن

منابع استفاده شده در تهیه این متن آموزشی :

اقدامات عملی بهداشت محیط برای مبارزه با حشرات و جوندگان از

انتشارات سازمان بهداشت جهانی